

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
ISTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

BEŞ PUANLIK İNDİRİMDE TÜRKİYE GENELİ BORÇ SORGUSU USÛL VE ESASLARI

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Beş Puanlık İndirimin işyeri bazlı değil işveren bazlı olarak borç sorgulamasının yapılmasına ilişkin usûl ve esasları düzenleyen 2021/26 sayılı Genelge yayınlanmıştır.

Bilindiği gibi, 5510 sayılı Kanununun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde; **"Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır.**

İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini ise Maliye Bakanlığına vermeleri;

Sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri;

Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Ayrıca Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmamaktadır.

Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanabilmesi için diğer şartların yanı sıra işverenin Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmama şartını da sağlaması gerekmektedir.

İşverenin Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş borcunun bulunup bulunmadığı hususu 01.09.2021 tarihinden (2021/Eylül ayından/döneminden) itibaren işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerleri esas alınarak yapılacaktır.

2. Beş Puanlık İndirim Uygulamasında İşverenin Kuruma Prim, İdari Para Cezası İle Bunlara İlişkin Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı Borcunun Bulunmaması

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca beş puanlık indirim uygulamasında işverenin Kuruma olan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu, **2021/Eylül ayına/dönemine ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren işyeri bazında değil, işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerleri esas alınarak sorgulanacaktır.**

İşverenin Türkiye genelindeki işyerlerinden herhangi birinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması halinde, yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan işyerlerinden dolayı da beş puanlık indirimden yararlanılamayacaktır.

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
ISTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

Bununla birlikte, Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunan işverenler, bahse konu borçlarının tamamını ödemeleri veya sözkonusu borçların çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olması, yapılandırma/taksitlendirme işlemleri devam ediyor olması ve yapılandırma/taksitlendirme kapsamına girmeyen yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının da bulunmaması kaydıyla, sözkonusu indirimden, yasal verilme süresi sona ermemiş ilk muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden başlanılarak Türkiye genelinde indirim kapsamına giren tüm işyerlerinden yararlanabileceklerdir.

Bunun yanı sıra, **muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin 5510 kanun türü seçilerek gönderilmesi sırasında işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerlerinden kaynaklanan sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası borç türleri için ayrı ayrı olmak üzere, toplam 15,00 TL'nin altındaki borç asılları (15,00 TL dâhil) sorgulama sırasında dikkate alınmayacaktır.**

3. Beş Puanlık İndirim Uygulamasında Türkiye Geneli Borç Sorgusu Kapsamına Giren Borçlar İşverenin Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunup bulunmadığının tespiti sırasında, işverenlerin Kurumda kendi adına tescil edilmiş tüm işyerlerinden ve kendi adına tescil edilmiş tüm alt işverenliklerinden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları sorgulanacaktır.

Bu sorgulama gerçek kişi işverenlerde T.C. kimlik numarası, tüzel kişi işverenlerde vergi kimlik numarası esas alınmak suretiyle yapılacaktır. İşverenin, kendi adına tescil edilmiş işyerleri ve alt işverenlikleri haricinde ortak, üst düzey yönetici ve işveren vekili olarak işlem gördüğü işyerleri ile işverenin gerçek kişi olması halinde kendi sigortalılığından **kaynaklanan 5510/4-1-b kapsamındaki ve 5510/60-g kapsamındaki yasal ödeme süresi geçmiş prim borçları sorgulanmayacaktır.**

Bununla birlikte, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin 5510 kanun türünü seçerek Kuruma gönderebilmesi için, işverenin gerek kendisinden gerekse **kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.**

4. Diğer Hususlar

* Kuruma Türkiye geneli yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunan işverenler malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinde beş puanlık indirimden yararlanamayacağından, bu işverenlerin 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ilave altı puanlık indirimden de yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

* 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan, "Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır." hükmüne istinaden, işverenin Türkiye genelinde;

- Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması halinde, öncelikle 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden, ardından diğer prim teşviklerinden,

- Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması halinde ise, beş puanlık indirim uygulanmaksızın sadece ilgili kanunlarda yer alan prim teşviklerinden, yararlanılabilecektir.